

selv har nogen Interesse i at beholde sine Pladser i Sogneraadene og ikke bryder sig om at blive sat ud af dem —, for det vil blive Følgen — kan man med en vis Ret sige, at det til syvende og sidst bliver deres egen Sag. Men dette Ræsonnement kan da i hvert Fald ikke gælde over for Amtsraadene, og ogsaa her vil man afskaffe de to Klasser. Sogneraadet udser to Valgmænd, og disse Valgmænd fra samtlige Sogneraad vælge saa hele Amtsraadet. Det, der gør det betænkeligt for mig at gaa med til denne Ordning, er Hensynet til den kontrollerende Myndighed, som Amtsraadet efter de bestaaende Love har over Sogneraadene. Man vil i Loven af 6. Juli 1867 træffe en Række af Tilfælde, hvori Amtsraadets Samtykke udfordres for Sogneraadet. Der staar f. Eks. i § 20, at Amtsraadet kan paalægge Sogneraadet at omgøre hele Ligningen, og i § 26 er der en Række Tilfælde, hvor Amtsraadets Samtykke er nødvendigt. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse nogle af dem: „Amtsraadets Samtykke udfordres til, at Sogneraadet i Aarets Løb foretager en forholdsvis Forhøjelse af de i Hoved- og Tillægsligningen opførte Beløb; at Kommunen overtager nogen vedvarende Forpligtelse, som ikke direkte ifølge Lovgivningen paahviler samme, saasom at anskaffe Skolebrændsel . . . ; at der af Kommunen ydes Bidrag til de fattiges Kasse, til private Sygekasser, Alderdomskasser, Begravelsesselskaber og deslige; at der af Kommunens Kasse udredes Betaling for Medhjælp, som ydes Sogneraadets Formand ved Udførelsen af de ham paahvilende Forretninger, eller overhovedet ved Udførelsen af kommunale Hverv, som det paaligger nogen at udføre efter Valg af Kommunens Beboere eller af Sogneraadet; at en enkelt Del af det kommunale Pligtarbejde delvis bortfalder; at der i noget Aar udskrives et større samlet Skattebeløb i Penge eller Korn m. m. end Gennemsnittet af det tilsvarende Beløb i de 3 nærmest foregaaende Aar med Tillæg af en Halvdel . . . ; at Kommunens faste Ejendomme afhændes eller pantsættes; at der erhverves ny faste Ejendomme for Kommunen; at der forbruges af Kommunens Kapitalformue; at der optages noget Laan for Kommunen af større Beløb eller paa længere Tid, end at det kan tilbagebetales inden Udgangen af det følgende Aar“ Endvidere staar der i § 47, at Amtsraadet fører et almindeligt Tilsyn med, at Sogneraadene i deres Forvaltning holde sig de for dem givne Lov-

bestemmelser efterrettelige, og at de kunne gøre Ansvar gældende ved Domstolene mod de paagældende Sogneraadetsmedlemmer. Og endelig have Amtsraadene som Appellinstans for alle Skatteklager en betydelig kontrollerende Myndighed over for Sogneraadene. Jeg tror nu, at denne Myndighed, som er givet Amtsraadene lige over for Sogneraadene, har virket til stort Held og Gavn. Amtsraadene have været Sogneraadene en Støtte og Hjælper i deres Gerning og have samtidig været en Dæmper paa de Sogneraad, som have manglet den rette Forstaaelse af deres Magtforraade. Som nævnt skal der efter Lovforslaget vælges to Valgmænd fra hvert Sogneraad, og disse vælge samtlige Amtsraadsmedlemmer. Det vil med andre Ord sige, at de Mindretal, som enten slet ikke eller kun med en ganske enkelt Stemme kunne slippe ind i Sogneraadene, ville aldeles ingen Indflydelse have paa Amtsraadsvalgene. Det er det, der gør mig saa betænkelig, at Amtsraadene ville blive en fuldstændig Kopi af Sogneraadene. Man plejer dog ikke at overlade den, der skal kontrolleres, at kontrollere sig selv. Ordføreren i det andet Ting har sagt om Amtsraadene, at de have en saa aristokratisk Sammensætning, at man næsten ikke kan tænke sig det. Det maa nu enhver se fra sit Standpunkt, men jeg tænker dog, at hvis en Udlænding spurgte, hvorledes dette utænkeligt aristokratisk sammensatte Amtsraad saa ud, og fik at vide, at Flertallet besættes af den danske Bondestand, vilde han blive noget forbavset over, hvad der her i Landet forstaaes ved aristokratisk.

Der er et Punkt her, som jeg ønsker at fremdrage, nemlig Bestemmelsen i § 20, hvor der staar, at Valg af Amtsraadets *samtlige* Medlemmer foretages af Valgmænd fra Sognekommunerne, og ligeledes Bestemmelsen i § 1: „de herefter valgberetigede foretage Valget af *samtlige* Medlemmer af fornævnte kommunale Forsamlinger“. Nu bør man imidlertid erindre, at i Loven af 6. Juli 1867 staar der udtrykkeligt, at Amtmanden er Medlem af Amtsraadet, lige saa vel som Borgmesteren efter Loven af 26. Maj 1868 er Medlem af Byraadet. Naar nu Valget af *samtlige* Medlemmer til Amtsraad og Byraad skal foretages efter Lovforslagets Regler, kunde det se ud, som om saavel Amtmanden som Borgmesteren bortfaldd som fødte Medlemmer. Dette antager jeg for øvrigt ikke er Mening, men det forekommer mig, at en Ændring, der gør dette Forhold